

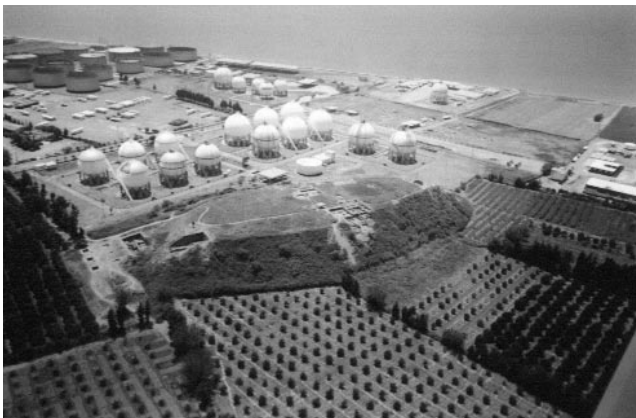
Kinet Höyük 2002 / *Kinet Höyük 2002*

Doç. Dr. Marie-Henriette GATES

İskenderun Körfezi'nde, Dört Yol / Hatay yakınındaki Kinet Höyük, Doğu Kilikya'daki en büyük Klasik Çağ öncesi yerleşmedir. Kinet, denizden yüksekliği 500 m. olan 3.3 ha genişliğinde ve 26 m. yüksekliğinde orta büyüklükte bir höyüğe sahiptir. Höyüğün kuzey ve doğusundaki, bugün ticari amaçlı bahçelerle kaplı alanda, Eskiçağ'da da yerleşim söz konusudur. Yerleşme, kendi başına, boyutları ve görüntüsü bakımından sıradan gözükmemektedir; ancak yerleşmenin etrafındaki İssos Ovası, Büyük İskender'in burada İ.Ö. 333'te Pers Kralı Darius ve ordusunu yenmesinden sonra üne kavuşmuştur. Kinet'in bölgenin baskın kenti olarak, antik İssos olması mümkündür.

Antik ve Çağdaş Bir Liman

Kinet, temel geçimini, sahip olduğu iki liman sayesinde sağlamakta olup; bunlar, kuzeydeki küçük doğal koy ve Deliçay'ın şimdi höyüğün güney tarafına kilometrelerce kaymış bulunan Eskiçağ'daki ağızıdır. Kinet böylece, kazı çalışmaları yapılmış kendisine en yakın yerleşme Al Mina (Samandağ) gibi bir nehir halicinin sol yakasını korunaklı bir liman olarak kullanarak Doğu Akdeniz'deki diğer Hellenistik Dönem öncesi limanların örneğini takip etmiş olmaktadır. Yerleşmenin denizcilikle ilgili üstünlükleri, yakın zamanda, antik haliç limanında ve höyük ile deniz arasında, bir petrol ve doğalgaz dağıtım firmasının (Delta Petrol Ticaret Ürünleri A.Ş. ve BP Gaz)

Kinet Höyük Kuzeydoğu'dan / *Kinet Höyük from North-East*

Kinet Höyük is in the vicinity of Dört Yol, Hatay, on the İskenderun Bay and is the largest pre classical mound in East Cilicia. It is a medium sized mound, 26 m in height with a surface area of 3.3 hectares, at an altitude of 500 m above the sea level. The area covered with orchards today to the north and east of the mound was the site for a settlement in antiquity as well. The settlement looks quite ordinary, based on its size and appearance; however, the İssos Plain surrounding the site became very famous after the battle of 333 BC, when Alexander the Great defeated the Persian king Darius and his army. It is possible that as the dominant city in the region, Kinet could be the İssos of antiquity.

An Ancient and Modern Harbour

Kinet provided its basic economy and importance from its two harbours, one, a small cove to the north, the other being the ancient mouth of Deliçay River, which has moved kilometers to the south over the intervening centuries. Therefore, it is seen that using the left bank of a river estuary as a well-protected harbour, Kinet follows the pattern of the ancient settlements of pre-Hellenistic times in the Eastern Mediterranean such as Al Mina (modern Samandağ), the nearest excavated one to Kinet. The maritime advantages of the site have been recently admitted again, with the establishment of two companies (Delta Petroleum Products Trade Inc. and BP Gas) on the ancient estuary harbour between the sea and the mound. These companies provide a strong example, reminding one of the maritime based economy of Kinet in antiquity.

A Decade of Excavations at Kinet Höyük

Excavation work at Kinet Höyük started in 1992, in collaboration with the Hatay Museum and has continued since 1993 as a project of Bilkent University under the direction of Assc. Prof. Dr. Marie-Henriette Gates. These 10 years revealed the cultural history of this harbour which was inhabited from the Neolithic period (6th mill. BC) through to the end of the Hellenistic period (mid 1st c. BC) and was reused in the Middle Ages by the

Demirçağı / Neo-Asur Dönemi fayans silindir mühür
Iron Age / Neo-Assyrian period ceramic cylinder seal

kurulmasıyla yeniden canlanmıştır. Bu şirketler Kinet'in Eskiçağ'daki ekonomik amacını hatırlatan kuvvetli unsurlardır.

Kinet Höyük'te On Yıldır Süren Kazılar

Kinet Höyük'te yıllık çalışmalar 1992 yılında Hatay Müzesi işbirliği ile başlamıştır; 1993'ten bu yana da bir Bilkent Üniversitesi projesi olarak Doç. Dr. Marie-Henriette Gates başkanlığında devam etmektedir. Bu on yıl Geç Neolitik'ten (İ.Ö. 6. bin yıl) Hellenistik Dönem'in sonuna kadar (İ.Ö. 1. yüzyılın ortaları) yerleşilen ve Ortaçağ'da askeri amaçlarla kısa bir süre için Haçlı limanı olarak (İ.S. 12-14 yüzyıllar) yeniden kullanılan limanın kültürel tarihini ortaya çıkarmıştır. Bu uzun süreç içinde kazılar, höyüğün Orta Tunç, Geç Tunç (Hitit) ve Demir Çağı katmanlarına ve araştırmaları Dr. Scott Redford (Georgetown Üniversitesi. ABD) tarafından yürütülen Ortaçağ yerleşimine odaklanmıştır. Kinet'teki araştırmanın amacı, limanın değişen kültürel ve çevresel koşullara nasıl uyum sağladığını bulmak olduğundan, projenin diğer temel yönleri; bölgenin jeomorfolojik incelemesi, paleozoolojik ve paleobotanik analizi, ve en yeni çalışma olarak da, İskenderun Körfezi'nin sualtı araştırmasıdır. Bütün bu çalışmalar, disiplinler arası bir ekibi, projenin kendilerine geniş yelpazeli arkeolojik teknikler içeren bir alan çalışması sunduğu Bilkent lisans ve yüksek lisans öğrencileriyle bir araya getirmektedir.

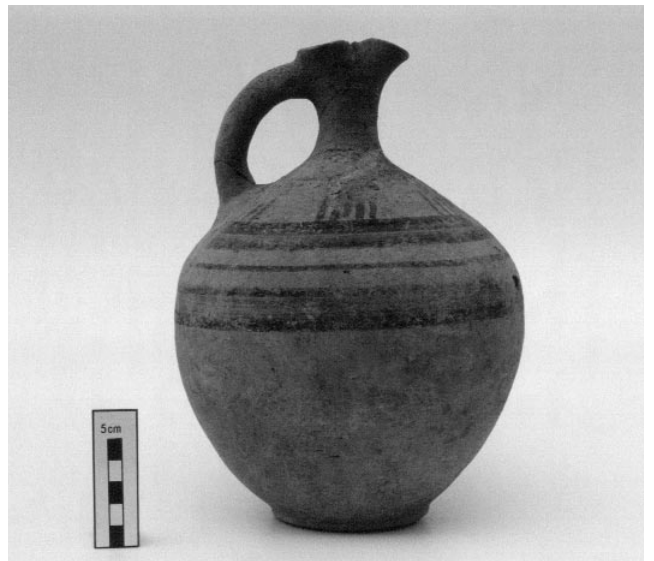
Kinet 2002

2002 sezonu etkinlikleri, höyükte ve kuzeydeki bölgelerde gerçekleştirilmiştir. Höyüğün sol yamacında Orta Tunç Çağı'na (İ.Ö. 17.-16. yüzyıllar) tarihlenen yanmış bir yönetim binasının iki odası daha ortaya çıkarılmıştır.

Crusaders for a short period of time (12th-14th centuries AD). The excavations have mainly focused on the Middle Bronze and Late Bronze (Hittite) Age, and Iron Age strata, while the medieval strata have been studied by Prof. Scott Redford of Georgetown University, USA. As the scope of the Kinet research is to find out how the harbour adapted itself to the changing cultural and environmental conditions, the other basic research areas of the project include the geomorphological study of the region, palaeobotanic and palaeozoological analysis: The most recent field of exploration is the underwater survey of İskenderun Bay. All this work brings together a multidisciplinary team with the undergraduate and graduate students of Bilkent University, who are thereby presented with field work implementing a wide range of archaeological techniques.

Kinet 2002

The work of the 2002 Campaign was carried out on the mound and the areas to the north. On the left slope of the mound, two more rooms from a burnt administrative building of the Middle Bronze Age (17th-16th c. BC) were exposed to the light of day. It is possible to relate the pottery and other finds with contemporary finds from Tarsus, Cyprus and from western Syria. On the western slope of the mound work continued on the Iron Age Assyrian building (late 8th c. BC) with a paved central courtyard and its building history. Among finds from these strata are: an unparalleled fibula, having the shape of a naked goddess holding her breasts and, a container with a Phoenician inscription on it. The work

Orta Tunç Dönemi (17 yy.) p.t. testi
Middle Bronze Age (17th c. BC) pottery

Buradaki buluntuların ve çanak çömleğin, Tarsus, Kıbrıs ve Batı Suriye'deki aynı dönem buluntularıyla bağlantısını kurmak mümkündür. Batı yamaçtaki çalışmalar, taş döşemeli merkezi bir avlusu olan Demir Çağı Asur binası (İ.Ö. geç 8. yy.) ve binanın geçmişi üzerinde yürütülmüştür. Bu katmanlardaki buluntular, göğüslerini kavrayan çıplak tanrıça formundaki emsalsiz bir fibula ve üzerinde Fenike yazısı bulunan bir saklama kabını içermektedir. Ortogonal planla yerleştirilmiş geniş avlulu evlerin bulunduğu höyüğün tepesinde ise Ortaçağ dönemi kazıları gerçekleştirilmiştir. Bu kazılarda Ortaçağ'da yeniden kullanılan, Hellenistik Dönem'e ait, topraktan, at biçiminde kap da dahil olmak üzere, etkileyici bir çanak çömlek koleksiyonu ortaya çıkarılmıştır. Kuzey bölgelerdeki sondajlar, bölgenin alüvyonlarla dolduğu İ.Ö. 4. yy.'da yerleşmenin bu tarafa doğru 100 m. kadar genişletildiğini göstermiştir. Ayrıca, yerleşmeden hemen içerde, denize paralel uzanan bir Roma yolu keşfedilmiştir. Roma İmparatoru Gratian (İ.S. 367-383) döneminden kalan bir bakır para, yolun inşasını ve Antakya bir Geç İmparatorluk başkenti olarak ortaya çıktığı zamana kadarki kullanımını tarihlendirecektir.

Sezonun ikinci önemli gelişmesi ise -ABD'nin cömert katkıları sayesinde- Kinet kazıları sonuçlarının ve buluntularının Hatay Müzesi'nde sergilenmesi hazırlıklarına başlamak olmuştur. Sergi çalışmaları 2003 yılı Haziran'ında tamamlanacak ve eserlerin teşhirine başlanacaktır.

on the medieval strata was carried out on the summit of the mound with houses with large courtyards in an orthogonal layout. This work yielded an impressive pottery collection, including a terracotta horse-shaped vessel from the Hellenistic period, which was reused in the Middle Ages. Soundings in the areas to the north showed that the settlement extended about 100 m in this direction in the 4th century BC. when the region silted up. Further, a Roman road stretching parallel to the sea was discovered just inland from the settlement. A copper coin from the reign of the Roman Emperor Gratian (367-383 AD) dates the construction of the road and its use to the time when Antioch emerged as a Late Imperial capital.

The second important occasion of the season was the start of the work to exhibit the finds from Kinet in the Hatay Museum, with generous donations from the USA. Preparations will be completed in June 2003, when the exhibition will be opened to public.